

Protokoll fra møte i Utdanningsutvalget – Møte 5 2017

Tidspunkt: 29. september 2017, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Muséplass 1, kollegierommet

Tilstede:

Viserektor for utdanning: Oddrun Samdal

Pro- og visedekaner: Claus Huitfeldt (HF), Harald Walderhaug (MN), Dag Elgesem (SV), Helge Molde (PSY), Linda Herfindal Lien (KMD), Halvard Haukeland Fredriksen (JUS), Lone Holst (MED)

Studentrepresentanter: Terje-André Kvinlaug, Amanda Schei, Nikolai Klæboe

Faste observatører: Maria-Carme Torras Calvo (UB), Yael Harlap (Uped).

Fra administrasjonen: Christen Soleim, Iren Igesund

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

II Protokoll fra tidligere møte

Protokollen fra møtet 13. mars ble godkjent. Protokollen fra møte 24. mai var godkjent.

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

- Christen Soleim orienterte om beredskapsplanen for studenter i utlandet.
- Samarbeidet mellom sentralt nivå og HF-fakultetet i forbindelse med studenten som døde under et utvekslingsopphold ble presentert.

Sak 51/17 Endringer i grads- og studieforskriften

I løpet av 2016 og 2017 er det blitt vedtatt flere endringer i UiBs grads- og studieforskrift. I denne saken foreslås ytterligere noen endringer. Det anbefales en forskriftsfesting av at et fullt studieår (60 sp) tilsvarer 1600 arbeidstimer, noe som er nedfelt i noen av våre sørviserklæringer. Videre bør det rettes opp i en feil i reglene om tillatte ordbøker på skoleeksamen.

Det ble vurdert som ikke nødvendig å gjennomføre en høring i disse sakene. Endringen som gjelder antall arbeidstimer formaliserer noe som gjelder allerede. Endringen om ordbøker er ren feilretting, og får ingen konsekvenser for praksis.

Det kom følgende innspill:

- Et tak på 1600 arbeidstimer medfører problemer for Det medisinske fakultet på grunn av praksis for studentene.
- Dette kan også være en utfordring for kunstoffagene.
- Normen i EU er mellom 1500-1800 arbeidstimer.

Saken om antall arbeidstimer per student ble utsatt til neste møte. Det vil bli undersøkt om det er mulig å endre på antall arbeidstimer.

Vedtak:

Utdanningsutvalget rår til at universitetsstyret gjør slike endringer i «Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen»:

1. I § 6.5.2 (2), første setning, endres ordet «ikke-leksikalske» til «ikke-ensyklopediske», slik at det som tillates, er «ikke-ensyklopediske ordbøker».
2. Endringene i punkt 1 ovenfor trer i kraft straks.

Sak 52/17 Retningslinjer for tilgjengeliggjøring av masteroppgaver

Irene Eikefjord orienterte. Fra 2008 til 2017 har masteroppgaver ved UiB blitt innlevert digitalt i Mi side, med mulighet for tilgjengeliggjøring i BORA. Fra vårsemesteret 2017 er masteroppgaver ved UiB blitt levert inn via Studentweb. Studenten får da spørsmål om tilgjengeliggjøring av oppgaven i BORA. Dersom retningslinjene for tilgjengeliggjøring av masteroppgaver skal endres, må både juridiske og tekniske avklaringer gjøres.

Det kom følgende innspill:

- Det er et veldig bra tiltak.
- Forpliktelser til publisering er viktig.
- Veiledere vil ikke være interessert i å tilby masteroppgaver hvis oppgavene må publiseres før eventuelt artikler er skrevet på materialet.
- Det er viktig med deling av oppgavene.
- Studenter bør være representert i arbeidsgruppen.

Oddrun Samdal og SA fikk i oppgave å sette ned en arbeidsgruppe for å utarbeide retningslinjer for tilgjengeliggjøring av masteroppgaver i BORA.

Vedtak:

Utdanningsutvalget vedtar at det blir satt ned en arbeidsgruppe for å avklare juridiske og tekniske sider ved innføring av nye retningslinjer for tilgjengeliggjøring av masteroppgaver i BORA. Det er naturlig at Universitetsbiblioteket som systemeier deltar i arbeidsgruppen, sammen med bl.a. representanter med nødvendig juridisk kompetanse.

Sak 53/17 Handlingsplan for etter- og videreutdanning- oppnevning av arbeidsgruppe

Den nåværende handlingsplanen for etter- og videreutdanning går ut i 2017. Det er derfor behov for å utarbeide en ny plan for perioden 2018 – 2022. I den sammenhengen foreslås det å opprette en arbeidsgruppe med følgende sammensetning: En dekan (leder), en utdanningsdekan, en studiesjef, en instituttleder, en administrativ EVU-kontakt, en fagansvarlig for et EVU-tilbud og en studentrepresentant.

Arbeidsgruppen får følgende mandat:

- utarbeide et utkast til handlingsplan for etter- og videreutdanning for UiB for 2018-2022

- utrede modeller for økt digitalisering av EVU
- skissere ulike mulige modeller for organisering og finansiering av EVU ved UiB

Det sendes ut en e-post der fakultetene bes om å komme med forslag til medlemmer i arbeidsgruppen.

Vedtak:

Utdanningsutvalget anbefaler at det oppnevnes en arbeidsgruppe som skal utarbeide en ny handlingsplan for etter- og videreutdanning med den organisering, arbeidsformen og med det mandatet som er foreslått i saksnotatet.

Sak 54/17 Nytt system for kvalitetsarbeid- oppnevning av arbeidsgruppe

I 2016 og 2017 er det gjennomført endringer i lov- og rammeverk som gjør at det er behov for å gjennomgå kvalitetssystemet vårt på nytt. I tillegg til justeringer i Universitets- og høyskoleloven, er kvalitetsforskriften og tilsynsforskriften endret. Kravene til det systematiske kvalitetsarbeidet går fram av tilsynsforskriftens §4-1. Det er en overgangsordning fram til utgangen av 2018, for institusjonene å implementere de nye kravene i forskriften.

Det er behov for en bredt sammensatt arbeidsgruppe som får i oppgave å revidere UiBs system for systematisk kvalitetsarbeid. Systemet må være i overensstemmelse med tilsynsforskriftens § 4.1, og må dekke inn de momentene som kom fram i saken.

Følgende forslag til sammensetning av arbeidsgruppe ble lagt fram i møtet:

- Halvard Haukeland Fredriksen –(JUS) leder arbeidsgruppen
- Linda Herfindal Lien (KMD)
- Ingrid Christensen SV/ administrativ
- Studentrepresentant
- Ingvild Greve (SA)
- Torodd Kinn (HF)
- Tove Steinsland (sekretær)

Det kom følgende innspill:

- Uped og UB har vært involvert i en del kvalitetsarbeid og har kompetanse på dette feltet.
- De nye forskriftene betyr at kvalitetsbasen bør ses på.

Lederen for arbeidsgruppen tar med seg innspillene som har kommet, og vurderer i samarbeid med SA om det er flere representanter som bør inn i arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen bes levere sitt forslag til behandling i mars 2018.

Vedtak:

Utdanningsutvalget vedtar å sette ned en arbeidsgruppe for å revidere UiBs system for systematisk kvalitetsarbeid. Formålet med revideringen er at kvalitetsarbeidet skal bidra til kontinuerlig utvikling av utdanningskvaliteten ved UiB og være i overensstemmelse med justert lov og forskrifter og øvrige sentrale og lokale politiske føringer slik de er beskrevet i denne saken.

**Sak 43/17 Oppfølging etter internrevisjon
Opptak til PPU**

PricewaterhouseCoopers (PwC) har gjennomført en internrevisjon av opptaksordningen ved UiB. I rapporten ble masteropptakene (HF, MN og INTGRAD ved SA), praktisk-pedagogisk

utdanning (PPU), Bachelor i utøvende musikk og opptak til poststudier (JURFA) kartlagt og vurdert.

Revisjonen, som ble utført i perioden mai-juni 2017, har avdekket flere forbedringsområder vedrørende alle opptakene våre. De har foreslått en rekke tiltak. Ifølge rapporten bør UiB etterstrebe mindre sårbarhet, mer transparens, bedre rutiner, god informasjon til søkere og å intensivere arbeidet med å fylle studieplassene våre. Det er ofte bare en eller noen få ansatte som har ansvaret for opptaket ved hvert fakultet, noe som medfører sårbarhet i opptaksperioden. Studieadministrativ avdeling (SA) anbefaler at det jobbes med dette i fellesskap, og at eksisterende nettverk brukes i arbeidet.

I forslagene til tiltak for oppfølging har SA valgt å fokusere på masteropptakene til UiB. De generelle observasjonene i rapporten antas å være aktuelle også for fakultetene som ikke ble kartlagt. Tiltakene blir en del av prosessen med å samordne masteropptakene til UiB.

Opptak til PPU

UiB oppfyller ikke måltallene for PPU, noe som er påpekt i tilbakemeldingen etter etatsstyringsmøtet 31. mai mellom KD og UiB. KD har gitt tilbakemelding om at UiB må iverksette tiltak, for å nå kandidatmåltallene på PPU. Tilbakemeldingen gjør det nødvendig å endre kravet om to fordypningsfag for opptak til PPU, til ett, slik det foreslås i rapporten fra PwC.

I rapporten blir det pekt på flere forbedringspunkter for opptaket til PPU, og en del av disse gjelder rammer og begrensninger. De viser blant annet til kravet om to fordypningsfag, mulige undervisningskollisjoner og mangel på praksisplasser. Av andre forbedringspunkter nevnes organisering av opptaket, samt finansiering og økonomiske insentiver. Når det gjelder hensyn til finansiering og økonomiske insentiver, peker de på at UiB bør gjennomføre en helhetlig analyse av kostnadene knyttet til PPU.

Styringsgruppen for lektorutdanningen har behandlet rapporten. De har vedtatt å anbefale en endring fra krav om to undervisningsfag til krav om kun ett for opptak til PPU, og at søkere med to undervisningsfag bør prioriteres i opptaket. I tillegg anbefaler de en utredning av de ressursmessige konsekvensene av tiltaket før det iverksettes. Styringsgruppen mener at søkere med ett fag kun bør tas opp når det ikke er tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere med to fag, og at søkere med to fag må være forpliktet til å følge en tofagsmodell.

Det kom følgende innspill:

- Det bør vurderes om overbooking bør omformuleres fordi det kan misforstås.
- Det er frafall på PPU. Vi strever med å fylle studieplassene.
- Det er viktig at skolene forplikter seg til å skaffe praksisplasser.
- Studentene er godt informert om forslaget om å fjerne tofagskravet.
- Fagmiljøet er redd for at miljøet splittes opp ved en sentralisering av opptaket.
- Det bør være en samordning og tett dialog med fagmiljøet i prosessen videre, noe som bør gjenspeiles i vedtaket.

Innspillene om å inkludere fagmiljøene i oppfølgingen av saken er viktig. Vedtaket ble derfor endret i tråd med innspillene slik:

Vedtaket:

Utdanningsutvalget ber om at internrevisjonens forslag til tiltak og anbefalingene fra styringsgruppen blir fulgt opp i dialog med fagmiljøene.

Sak 55/17 Forsinket sensur

Temaet forsinkelser ved sensur har vært tatt opp tidligere med fakultetene. Det ble sendt et nytt brev i august til fakultetene om forsinkelser på bakgrunn av klager fra studentene. I brevet ble fakultetene bedt om å oversende oversikt over omfanget av forsinkelser, og å gjøre rede for hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt for at fristene skal overholdes framover. Tilbakemeldingene fra fakultetene viser at tiltakene har hatt god effekt, men det er fremdeles for mange forsinkelser.

NTNU, NMBU og UiT er blant institusjonene som har tatt i bruk en ordning med dagbøter til instituttene for brudd på sensurfristen. Dette tiltaket viser seg å ha hatt god effekt. Derfor foreslås det å innføre en tilsvarende ordning ved UiB.

Det kom følgende innspill:

- Det bør være en gjennomgang av problemet med forsinket sensur.
- Innføring av dagbøter er problematisk. Det bør utarbeides regler. Skal det innføres dagbøter i tilknytning til frister for pensumlister og sensorveiledninger også?
- Tallene fra andre institusjoner som har innført dagbøter viser at prosenten på forsinket sensur er veldig redusert.
- Overbooking utgjør ikke noe problem ved HF-fakultetet.
- Vi trenger et system som ikke straffer små miljø med få ansatte.
- Det er litt fallitt å innføre dagbøter, men det er empiri på at det virker.
- Det blir sårbart i fag der det er to sensorer
- Det er vanskelig, men dagbøter bør likevel prøves.
- Hvorfor skal vi bruke sensorer som leverer etter fristen?
- En enkel utredning bør gjennomføres før innføring og forslag til en konkret ordning bør foreligge før den vedtas.
- Punkt a, «Det er ikke akseptabelt at UH-lovens krav om sensurfrister blir brutt», i vedtaket bør gå ut.

På bakgrunn av innspillene i saken ble punkt a i vedtaksforslaget, «Det er ikke akseptabelt at UH-lovens krav om sensurfrister blir brutt», vurdert til å være overflødig. Når det gjelder innføring av dagbøter, så var utvalget delt i oppfatningen av om det burde vedtas i møte før konkrete retningslinjer forelå. En prøvevotering ble derfor gjennomført, og det ble flertall for å utsette vedtaket om innføring av dagbøter. SA får i oppdrag å utrede forslag til en konkret ordning som legges fram for UU i neste møte. I tråd med dette ble følgende vedtak fattet:

Vedtak:

- a. Fakultetene bes sette i verk umiddelbare tiltak for å hindre brudd på sensurfristene.
- b. Det skal rapporteres om status i dette arbeidet i god tid før hovedperioden for eksamen starter høsten 2017.
- c. Utdanningsutvalget anbefaler at SA får i oppdrag å utrede et forslag til en konkret ordning for innføring av dagbøter for forsinket sensur som legges fram i neste møte.

Sak 56/17 Styringsdokument for studentrekruttering

Våren 2017 ble det besluttet å legge til rette for et tettere samarbeid om studentrekruttering og kommunikasjon ved UiB, samt å sikre enighet om de prioriteringene som gjøres. Modellen for samarbeidet er beskrevet i et styringsdokument, som er utarbeidet av studieadministrasjonen og kommunikasjonsmedarbeidere ved fakultetene og sentralt.

I følge styringsdokumentet gjelder følgende prioriteringer for 2018:

- Videreført innsats for rekruttering av norske studenter til grunnstudier
- Økt innsats for rekruttering til masterstudier
- Økt innsats for rekruttering av internasjonale masterstudenter, med særlig fokus på egen-finansierte studenter fra Europa

Disse prioriteringene vil bli supplert med detaljerte tiltaksplaner som utarbeides av Studieadministrativ avdeling, Kommunikasjonsavdelingen og fakultetene i fellesskap.

Det kom følgende innspill:

- Arbeidsrelevans savnes i dokumentet.
- Samarbeidsprosessen har vært veldig god etter at utfordringer ble påpekt i et møte i Utdanningsutvalget i vår.

Vedtak

Utdanningsutvalget vedtar styringsdokumentet og slutter seg til de overordnede prioriteringene for 2018 med de endringer som framkom i møtet.

Sak 57/17 Internasjonalisering ved UiB

Studentparlamentet har tatt initiativ til å etablere et opt-out prøveprosjekt, der studentene aktivt må melde seg av utveksling, noe som er i tråd med handlingsplan for internasjonalisering og vedtak i universitetsstyret. De ønsker at dette skal skje på et fakultet med lav grad av utveksling. I tillegg ønsker de at undervisere skal oppfordre studenter til å dra på utveksling samt at fakultetene bør ha en plan for å øke andelen engelskspråklige emner.

Det kom følgende innspill:

- Det eksisterer en tilsvarende ordning på Japansk, selv om den ikke er formalisert.
 - Erfaringen fra opt-out er gode. Det er ett av de studiene som har best gjennomføring.
- Det er uklart hva engelskspråklige emner har med internasjonalisering å gjøre. Det er gjerne bedre å delta i et internasjonalt studiemiljø fremfor å ta et engelskspråklig emne.
- Ved MED er det vanskelig å finne erstatning for obligatoriske emner.
- UiBs mål er å bli bedre på internasjonalisering både hjemme og ute.

Oddrun Samdal takket Studentparlamentet for initiativet. Studieadministrativ avdeling følger opp saken og inviterer fagmiljøene til å delta i en pilot.

Sak 58/17 Utdanningsutvalgets og Læringsmiljøutvalgets oppgaver- grenseoppgang og samarbeid

Universitetsstyret vedtok i august å endre reglene for LMU. Den viktigste endringen var en definisjon av «læringsmiljø». Læringsmiljø omfatter universell utforming, fysisk læringsmiljø, psykososialt læringsmiljø, organisatorisk læringsmiljø og pedagogisk og digitalt læringsmiljø. Av disse representerer pedagogisk og digitalt læringsmiljø en utvidelse av LMUs virkeområde. Med denne endringen blir det tydelig at LMUs og UUs oppgaver i økende grad overlapper. Siden ivaretagelse av et helhetlig læringsmiljø, i samarbeid og dialog med LMU, er en del av Utdanningsutvalgets oppgaver, viser dette viktigheten av en god dialog og samarbeid mellom de to organene.

For å oppnå en mer helhetlig oppfølging av forhold som berører læringsmiljøet, anbefales en større integrering av læringsmiljøtenkning i virksomheten til Utdanningsutvalget, og at utvalgene jobber mer systematisk med informasjonsutveksling.

Det kom følgende innspill:

- Saken er opplysende når det gjelder overlapping av oppgaver.
- Tiltakene som foreslås er gode.
- Utdanningsutvalget burde også ha et punkt i mandatet som gjelder det pedagogiske ansvaret.

Universitetsstyret skal ha en større gjennomgang av mandatene til ulike utvalg.

Saken ble tatt til orientering.

Sak 59/17 Melding om opptaket

Universitetsstyret har fastsatt rammene for opptaket til grunnstudier, toårige masterstudier og særskilte lokale opptak ved UiB for 2017/18. Styret vedtok en samlet ramme på 3930 studieplasser for studieprogrammene som ble utlyst i Samordna opptak. I tillegg fikk UiB bevilget studieplasser i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Utenom dette medførte overdragelsen av Kunst- og designhøgskolen i Bergens (KHiB) virksomhet til UiB, en økning i antall studieplasser som skulle fordeles.

Fakultetene er ansvarlige for opptak, med unntak av opptak til grunnstudier. Her er myndighet og ansvar for saksbehandlingen delegert til Studieadministrativ avdeling (SA).

I år ble det for første gang gjennomført dialogmøter med fakultetene. Formålet var å sikre en grundig diskusjon rundt forhold knyttet til dimensjonering og opptaksrammer, og å sikre at opptaksrammen ble nådd.

Ved søknadsfristens utløp 15. april hadde UiB 10452 førsteprioritetssøkere, og dette økte til 10493 fram mot omprioriteringsfristen 1. juli. Til sammenligning hadde UiB 8918 førsteprioritetssøkere i 2015, og 9775 i 2016. Det ble sendt ut 8347 tilbud i forbindelse med hovedopptaket i 2017. Det har i etterkant blitt supplert med tilbud til noen søkere etter ønske fra fakultetene.

Saken ble tatt til orientering.

Sak 60/17 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.